

Tiivistelmä vuosikertomuksesta 2025

Vuonna 2025 EPV:n toimintaympäristöä kuvasivat taloustilanteen helpottuminen, jatkuvat geopoliittiset jännitteet ja kiihtyvä teknologinen muutos. Tätä taustaa vasten EPV asetti yksinkertaistamisen toimintansa ytimeen, mikä tarkoittaa sääntöjen, raportoinnin, tietojen käytön ja sisäisten prosessien virtaviivaistamista sekä painopisteen siirtämistä sääntöjen laatimisesta käytännönläheiseen valvontaan ja seurantaan erityisesti uusien DORA- ja MiCA-sääntelykehysten puitteissa.

Pankit EU- ja ETA-alueella säilyttivät häiriönsietokykynsä läpi vuoden. Vahva pääomapositio ja likviditeettiasema, vakaa kannattavuus sekä työmarkkina- ja kiinteistömarkkinoiden vakautuminen tukivat omaisuuserien laatua yleensä. EU:n laajuinen stressitesti vuonna 2025 vahvisti, että pankit säilyttäisivät vähimmäisvaatimukset ylittävän vakavaraisuussuhteen myös vaikeassa epäsuotuisassa skenaariossa. Samalla EPV kiinnitti huomiota jatkuviin haavoittuvuuksiin, joita ovat esimerkiksi paineet liikekiinteistömarkkinoilla, geopoliittiset riskit ja kasvavat kyberuhat, joihin myötävaikuttavat rahoituspalvelujen nopea digitalisoituminen ja lisääntynyt riippuvuus kriittisistä kolmansista osapuolista.

EU:n laajuisten yksinkertaistamistoimiin kohdistuvien tukitoimien yhteydessä edistytettiin merkittävästi EU:n yhteisen sääntökirjan yksinkertaistamisessa ja vahvistamisessa. Sääntely- ja valvontakehysten tehokkuutta tarkastelemaan raporttiin perustuen EPV toteutti Basel III -paketin keskeisiä osia, eteni luotto- ja markkinariskejä ja operatiivisia riskejä koskevassa työssä sekä tarkisti ESG-tietojen julkistamisvaatimusten aikatauluja. Suhteellisuuskriteerejä hiottiin edelleen keventämällä pienempien, rakenteeltaan yksinkertaisia elimiä koskevia vaatimuksia ja tarkistamalla suunnittelua useilla alueilla lainsäädännön kehityksen ja yksinkertaistamisohjelman huomioon ottamiseksi. EPV tuki edelleen myös päätöksentekijöitä uusien sääntelykehysten yhteydessä esimerkiksi tarkistetun maksujärjestelmädirektiivin ja -asetuksen, arvopaperikeskuksia koskevan asetuksen sekä arvopaperistamispaketin osalta varmistamalla, että sääntelytuotteet ovat edelleen yhdenmukaisia, tehokkaita ja käytännöllisiä.

Vuoden aikana edistytettiin merkittävästi EU:n datainfrastruktuurin modernisoinnissa. Pilarin 3 tietokeskuksen käyttöönoton yhteydessä keskitettiin satojen pankkien vakavaraisuustiedot ja parannettiin avoimuutta hyödyttämään valvontaviranomaisia, markkinoita ja yleisöä. Samaan aikaan Euroopan dataportaali (EDAP) laajensi jaettuja tietoaaineistoja ja analyysityökaluja, mikä tukee EPV:n laajempaa datastrategiaa. Pankkiviranomainen kehitti myös ESG-analytiikkaa julkaisemalla ensimmäisen ESG-riskitaulukon ja etenemällä säännöllisen ilmastostressitestin kehittämisessä varmistamalla, että ilmasto- ja ympäristöriskit sisältyvät valvontaodotuksiin.

DORA-asetuksen ja MiCA-asetuksen mukaisesti EPV aloitti määrätietoisesti uuden valvontatehtävänsä. Kun DORA- ja MiCA-asetusten kaikki tekniset standardit on toteutettu määräajassa, EPV ja muut eurooppalaiset valvontaviranomaiset ottavat käyttöön hallintorakenteet, menetelmät, tietojärjestelmät ja digitaalisen häiriönsietokyvyn ja kryptovarojen valvonnan yhteiset tarkasteluohjeet. DORA-asetuksen nojalla nimettiin 19 kriittistä tieto- ja viestintäteknologiaa palveluina tarjoavaa kolmatta osapuolta, mikä käynnisti jatkuvan valvonnan ja vahvistaa EU:n kykyä seurata ja lieventää systeemisiä TVT-riskejä. MiCA-asetuksen nojalla EPV viimeisteli merkittävien omaisuusreferenssitokenien tai sähkörahatokenien liikkeeseenlaskijoita

koskevat valvontamenettelyt, kehitti valvontakapasiteettia ja valmisti kansallisia viranomaisia yhdenmukaistettuun valvontakäytäntöön kryptomarkkinoiden kehittyessä.

EPV vahvisti myös kuluttajansuojaa ja tuki EU:ta uuden rahanpesuntorjuntaviranomaisen (AMLA) käynnistäessä toimintaansa. Se pani täytäntöön pikamaksuasetuksen, julkaisi kertomuksensa kulutussuuntauksista ja käynnisti koordinoituja tiedotuskampanjoita kryptovaroihin ja digitaaliseen rahoitukseen liittyvistä petoksista. Tämä osoittaa sen kasvavan sitoutumisen kuluttajavalistukseen ja valvontaan.

EPV syvensi myös valvontakäytäntöjen lähentymistä jäsenvaltioissa vertaisarviointien, valvonnan painotusten, vertailuanalyysien, valvontakoulutuksen sekä EU:n ja kansainvälisten kumppanien kanssa tehtävän yhteistyön avulla. Nämä toimet tukivat yhtenäistä valvontaa ja vahvistivat EU:n asemaa maailmanlaajuisissa rahoitusalan sääntelystä käytävissä keskusteluissa.